

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITAT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

CENTRUL DE FORMARE CONTINUĂ,
ÎNVĂȚĂMÂNT LA DISTANȚĂ
ȘI CU FRECVENȚĂ REDUSĂ

sociologie &
asistență socială

TANTÁRGY ADATLAPJA

Társadalomkutatási módszerek

Egyetemi tanév 2025/2026

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Szociológia és Szociális Munkaképző Kar
1.3 Intézet	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4 Szakterület	Szociológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Szociális munka
1.7. Képzési forma	Távoktatás

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Társadalomkutatási módszerek	A tantárgy kódja	ALM1102
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Csata Zsombor, egyetemi docens		
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Csata Zsombor, egyetemi docens		
2.4 Tanulmányi év	1	2.5 Félév	1
2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	DF

3. 3. A teljes becsült idő (oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1. Heti óraszám - nappali tagozat	4	amelyből: 3.2. előadás:	2		3.3. szeminárium	2	
3.4. Félév összóraszama - távoktatás	125	amiből: 3.5. SI	69	AI = Nr. ore curs IF x nr. săptămâni	28	3.6. AT (8) + TC (20) + AA (0)	28

A tanulmányi idő elosztása (SI) és az önálló tanulás (AI)		ore
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása		28
Könyvtárban, elektronikus adatházisokban vagy terepen való további tájékozódás		37
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása		26
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)		2
Vizsgák		2
Más tevékenységek: konzultáció		2
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	97	
3.8 A félév össz-óraszama (kreditszám x 25h)	125	
3.9. Kreditszám	5	

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Számítógéppel és vetítővel felszerelt előadóterem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Számítógéppel és vetítővel felszerelt előadóterem

6.1 Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>GR1 – Képes a szükségletek és szociális helyzetek értékelésére, diagnosztizálására és kritikai elemzésére.</p> <p>GR5 – Képes a szociális intervenciós folyamatok megtervezésére, nyomon követésére és irányítására.</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>GT1 – Képes kritikai és kreatív gondolkodásra, interdiszciplináris ismeretek alkalmazására, valamint kezdeményező fellépésre.</p> <p>GT2 – Képes együttműködésre, hatékony kommunikációra és felelős cselekvésre.</p>

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	<p>C1. A hallgató/végzett hallgató ismeri, megfogalmazza és leírja a társadalmi kutatásban alkalmazott fogalmakat, elméleteket és paradigmákat az egyének, csoportok, szervezetek, intézmények, társadalmi kategóriák és közösségek szintjén; továbbá elemzi ezek egymás közötti kapcsolatait, valamint a társadalmi struktúra, folyamatok és dinamika vizsgálatában alkalmazott módszertanokat.</p> <p>C2. A hallgató/végzett hallgató meghatározza, osztályozza és kiválasztja a társadalmi problémák kutatásában és megoldásában alkalmazott módszereket, technikákat és eljárásokat.</p> <p>C3. A hallgató/végzett hallgató ismerteti a kritikai, kreatív és holisztikus gondolkodás elveit, amelyek alkalmazhatók a komplex szociális helyzetek elemzésében, valamint a társadalomtudományi ismeretek szerepét a szociális munka gyakorlatában.</p> <p>C4. A hallgató/végzett hallgató ismerteti az interkulturális kompetencia, a kulturális sokféleség tisztelete, a civil részvétel, valamint a titoktartási kötelezettségek betartásának elveit a szociális munka gyakorlatában.</p>
Képességek	<p>A1. A hallgató/végzett hallgató speciális informatikai alkalmazásokat és programokat használ a társadalmi-gazdasági és kulturális mutatókat tartalmazó adatbázisok kezeléséhez kapcsolódó problémák megoldására.</p> <p>A2. A hallgató/végzett hallgató azonosítja a társadalmi jelenségek kutatásához és az empirikus adatok gyűjtéséhez megfelelő módszereket, technikákat, eljárásokat és eszközöket.</p> <p>A3. A hallgató/végzett hallgató kritikai, kreatív és innovatív gondolkodást alkalmaz a társadalmi problémák azonosítása és megoldása során, interdiszciplináris ismereteire támaszkodva, valamint kezdeményezőkézséget tanúsít a kihívások leküzdésében.</p> <p>A4. A hallgató/végzett hallgató interkulturális kompetenciákat demonstrál minden szakmai interakció során, aktívan részt vesz a közösség civil életében, és szigorúan betartja a kliensekkel szembeni titoktartási kötelezettségeket.</p>
Felelősség és önállóság	<p>R1. A hallgató/végzett hallgató képes diagnózisok készítésére és értelmezésére az egyének, csoportok, közösségek vagy szervezetek által tapasztalt szociális problémák vonatkozásában.</p> <p>R2. A hallgató/végzett hallgató kezeli a társadalmi-gazdasági és kulturális mutatókkal felépített adatbázisokat speciális eljárások és szoftveralkalmazások segítségével.</p> <p>R3. A hallgató/végzett hallgató felelősséget vállal a kritikai és kreatív érvelésen alapuló szakmai döntésekért, és pozitív, konstruktív attitűddel közelíti meg a szociális munka gyakorlatában felmerülő nehéz helyzeteket.</p> <p>R4. A hallgató/végzett hallgató felelősséget vállal a kulturális sokféleség tiszteletének és a titoktartásnak az előmozdításáért, mint az etikus és diszkriminációmentes szociális munka alapelvéiért.</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A tantárgy célja az, hogy a hallgatók megismerjék a társadalomkutatás logikáját és betekintést nyerjenek a fontosabb módszerek használatába. Fontos továbbá a szaktudományhoz kapcsolható sajátos fogalomrendszer pontos, helyes és magabiztos használata, az elmélet és a módszer közötti sajátos viszonyrendszer helyes megítélése, a különféle eljárásokkal szembeni objektív viszonyulásmód kialakítása.
--------------------------------------	--

7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>A tantárgy célja, hogy annak befejezése után a hallgató:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fel tudjon ismerni egy társadalmi problémát és képes legyen azt kutatási kérdéssé alakítani - felismerje a kutatástervezés különféle módozatainak előnyeit és korlátait, képes legyen kritikusan értékelni a különféle alternatív kutatási irányokat, kiválasztani illetve kialakítani a sajátos problémahelyzetnek megfelelőt - tudjon ennek megfelelően egy kivitelezhető kutatási tervet készíteni - tisztában kell legyen a különféle információforrások hasznosíthatóságával és ismernie kell azokat az eszközöket, amivel ezek összegyűjthetők - alapszintű jártasságot szerezzen kérdőíves vizsgálatok, az interjúzás, a fókuszcsoporthoz, a megfigyelés és a kísérleti eljárások módszertanában - megértse az említett módszertani eljárások erősségeit és gyengéit és ennek megfelelően tudja adekvát módon használni
-------------------------------------	---

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés: a társadalomkutatás sajátosságai, elmélet és kutatás viszonya	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
2. Módszercsaládok: Kvantitatív és kvalitatív kutatások. A kutatás típusai: felderítő, leíró, magyarázó	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
3. A kutatás tervezésének módszertana	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
4. Szekundér adatforrások - statisztikai adatok másodelemzése, desk research	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
5. Kérdőíves kutatások – érvényesség és megbízhatóság, a kérdőíves kutatások típusai	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
6. Kérdőíves kutatások – kérdéstípusok, kérdőívszerkesztés	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
7. Kérdőíves kutatások – mintavétel, a kérdőíves kutatások lebonyolítása	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
8. Félévközi, parciális vizsga	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
9. Egyéni interjú	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
10. A fókuszcsoporthoz interjú	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
11. A kísérlet	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
12. Hálózatelemzés	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
13. Tartalomelemzés	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás
14. Ismétlés, szintézis	előadás, interaktív elemekkel	1 előadás

Kötelező irodalom

1. Babbie Earl (1997): A társadalomtudományi kutatás módszertana. Balassi Kiadó, Budapest.
2. Fischer, Gábor (2001). Hihetünk-e a közvélemény-kutatásoknak?: hogyan készülnek, és mennyire pontosak a közvélemény-kutatások. Bagolyvár.
3. Heltai Erzsébet - Tarjányi József (1999): A szociológiai interjú készítése. Társki, Budapest.
4. Héra László - Ligeti György (2006): Módszertan. Osiris Kiadó, Budapest.
5. Letenyei László (2004): Településkutatás. L'Harmattan Kiadó, Budapest
6. Magyar Tivadar (2005): Adatfelvételi módszerek a társadalomkutatásban, Kolozsvári Egyetemi Kiadó.
7. Majoros Pál (2010). A kutatómódszertan alapjai: tanácsok, tippek, trükkök: nem csak szakdolgozat-íróknak. Perfekt kiadó, Budapest.
8. Malhotra, Naresh (2001): Marketingkutatás. Akadémiai Kiadó, Budapest.
9. Rudas Tamás (2006): Közvélemény-kutatás. Értelmezés és kritika, Corvina Könyvkiadó, Budapest.
10. Veres, Z., M. Hoffmann, and Á. Kozák (2006): Bevezetés a piackutatásba, Budapest: Akadémiai Kiadó (2006): 40-49.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés: a szociológiai kutatás sajátosságai, elmélet és kutatás viszonya, indukció, dedukció, oksági viszonyok	csoportmunka szemléletés	1 szeminárium
2. Módszercsaládok: Kvantitatív és kvalitatív kutatások. A kutatás típusai: felderítő, leíró, magyarázó	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
3. A kutatás tervezésének módszertana I. – a kutatási terv lépései, a kutatási probléma megfogalmazása	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
4. A kutatás tervezésének módszertana II. - konceptualizálás, operacionalizálás	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium

5. Kérdőíves kutatások – mérés technikai problémák – érvényesség és megbízhatóság	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
6. Kérdőíves kutatások – érvényességi problémák – a kérdőívszerkesztés	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
7. Kérdőíves kutatások – megbízhatósági problémák – a mintavétel	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
8. A kérdőíves kutatás lebonyolítása – gyakorlati tudnivalók	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
9. Kvalitatív terepkutatások – Megfigyelés, interjú	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
10. A fókuszcsoport	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
11. A kísérlet	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
12. Hálózatelemzés	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
13. Tartalomelemzés	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
14. Ismétlés, szintézis	csoportmunka házi feladatok közös értékelése szemléletés	1 szeminárium
Könyvészet		
<ol style="list-style-type: none"> Babbie, Earl, (1995) A társadalomtudományi kutatás gyakorlata (Practica cercetarii in stiintele sociale) Budapest: Balassi Kiadó Bryman, A. (2016). Social Research Methods. Oxford University Press. Kumar, R. (2018). Research methodology: A step-by-step guide for beginners. Sage. Darlington, Y., & Scott, D. (2020). Qualitative research in practice: Stories from the field. Routledge. Kvale, S. (2005). Az interjú. Bevezetés a kvalitatív kutatás interjútechnikáiba. József Műhely Kiadó, Budapest. Magyar Tivadar (2005): Adatfelvételi módszerek a társadalomkutatásban, Kolozsvári Egyetemi Kiadó. Vicsek, L. (2006). Fókuszcsoport. Budapest: Osiris. 		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A plágiumellenes szabályok megismerése és alkalmazása.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.1. Előadás	A megismertetett fogalmak és kategóriák rendszerezési szintjének és adekvát használatának ellenőrzése Logikai koherencia és érvelési készség A szakterminológia megfelelő elsajátítása Attitudinális vonatkozások: motiváció az egyéni felkészülésben	Szekvenciális (írásbeli) értékelés a félév során	20%
		Szóbeli vizsga a félév végén	30%

10.2. Szeminárium / Labor	A szakirodalom önálló feldolgozásának a képessége Módszerek alkalmazásában szerzett jártasság Attitudinális vonatkozások: lelkiismeretesség, motiváció az önálló tanulásban	Szemináriumi bemutató, házi feladatok elkészítése	30%
		A szemináriumokon való aktív részvétel	20%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			

Az alapvető módszertani fogalmak és elméleti paradigmák ismerete és adekvát használata. Egy kutatási terv elkészítése és bemutatása a szeminárium során, ezzel kapcsolatos szakmai vita irányítása. Részvétel szemináriumok 80 százalékán.

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)¹

Kitöltés dátuma

2025.04.28.

Előadás felelőse

Csata Zsombor

Szeminárium felelőse

Csata Zsombor

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2025.05.06.

Távoktatásért felelős

Müller Fábián Andrea